

27.00.00-S00-1-22

199. Godkendelse af Handleplan for Voksne med handicap 2023-2026 Gentænkt. 2. behandling.

Beslutningstema

Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til 'Handleplan for Voksne med handicap 2023-2026 gentænkt' samt det videre arbejde med de indkomne høringsvar til handleplanen.

Økonomi

Over den 4-årige periode som handleplanen omfatter (2023 - 2026) vil der være et sammenlagt kassetræk på 62,9 mio. kr.
Økonomi har ikke yderligere bemærkninger til de økonomiske aspekter.

Historik

I marts 2022 anmodede Hedensted Kommune konsulentfirmaet Komponent om at gennemføre en budgetanalyse på blandt andet det specialiserede voksenområde. Analysen blev fremlagt for Kommunalbestyrelsen i april 2022 og konkluderede blandt andet,

- At udgifterne på voksenområdet er høje i forhold til landsplan, regionen og sammenligningskommuner.
- At Hedensted Kommune socialøkonomisk er mindre belastet end på landsplan og i regionen.
- At Hedensted Kommune har et stigende antal unge voksne i udgiftstunge længerevarende botilbud.
- At der ses et betydeligt økonomisk potentiale ved omlægning af indsatser og arbejdet med kulturen og tilgangen til opgaveløsningen.

På mødet i Udvalget for Social Omsorg den 13. juni (punkt 69) og den 29. juni i kommunalbestyrelsen (punkt 113) fremlagde forvaltningen forslag til plan for håndtering af den økonomiske udfordring på området for voksne med handicap. Forslaget blev godkendt. Den 5. september 2022 forelagde forvaltningen Handleplan for området for voksne med handicap på Udvalget for Social Omsorg (punkt 91). Planen omhandler den 4-årige periode 2023-2026. Udvalget for Social Omsorg sendte handleplanen i høring, og besluttede at høringsvarerne skal indgå i drøftelsen på udvalgsrådet den 26. september og kommunalbestyrelsen den 26. oktober.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet vedhæftede handleplan for området for voksne med handicap 2023-2026. I forbindelse med udarbejdelsen af handleplanen har der været dialog med blandt andet MED-udvalg og socialrådgiverne i Velfærdsrådgivningen samt lederne på området med henblik på input til planen. Planen tager udgangspunkt i et ønske om at skabe en udvikling af området, der er helhedsorienteret og tager udgangspunkt i det enkelte menneskes drømme og

mål, såvel som det alment menneskelige ønske om selvbestemmelse og om at være til værdi for fællesskabet.

Mere konkret betyder det, at:

Færre borgere skal modtage støtte fra Hedensted kommune

Alle mennesker ønsker at klare sig selv. Selvstændighed og selvbestemmelse er vigtige elementer i et værdigt liv (dette er et af pejlemærkerne i Social Omsorg).

Derfor skal vores støtte til borgerne tilrettelægges på en måde, så flest muligt får mulighed for at klare sig selv, enten helt uden støtte, eller med støtte fra frivillige tilbud, deres netværk eller civilsamfundet. Det betyder, at der skal mere fokus på indsatsstrappens nederste trin og det, der kommer før.

Der skal være let adgang til råd- og vejledning, der har fokus på at understøtte borgerens selvstændighed, overblik over frivillige og gratis tilbud samt inddragelse af netværk i relevant omfang.

Det betyder også, at visitationen til indsatser skal skærpes, så det sikres, at borgeren er i målgruppen, at alle muligheder på indsatsstrappens tidligere trin er afprøvet, at det ikke er muligt at afhjælpe borgerens støttebehov på anden vis og at der i en eventuel indsats er et rehabiliterende sigte.

Et større fokus på rehabilitering vil skabe en fælles ramme for det tværgående samarbejde mellem afdelinger og faggrupper. Rehabilitering sker i en koordineret samarbejdsproces mellem borger, pårørende og fagfolk, hvor det er et mål at øge borgernes selvbestemmelse og handlemuligheder i et forløb med tydelige mål og løbende opfølgning på den enkelte borgers fremskridt og behov for hjælp og støtte.

Støtte til borgere med handicap skal gives med et rehabiliterende sigte og ud fra princippet om mindst indgribende indsats

Med udgangspunkt i indsatsstrappen betyder det, at der altid skal være fokus på, om borgeren kan klare sig selv og dermed modtage mindre støtte fra Hedensted kommune. Der skal være fokus på progression i indsatsen, at borgeren udvikler sig mest muligt og dermed ikke modtager mere støtte, end der er behov for. Hedensted Kommune skal hjælpe de borgere, der har behov for hjælp, indtil borgeren helt eller delvist kan udføre opgaverne på egen hånd. Nogle borgere vil have behov for hjælp hele livet, mens andre vil have behov for hjælp i en periode af deres liv. Al hjælp skal gives, så borgeren får mulighed for at deltage så meget som muligt.

Mere konkret betyder det, at færre borgere skal bo i botilbud og i stedet bo i egen bolig med støtte fra Mestringsenheden. Det betyder, at der kan være behov for omlægning og omprioritering af indsatser, således at Mestringsenheden styrkes i takt med, at brugen af døgntilbud reduceres.

Det betyder også, at der skal fokus på tæt og kontinuerlig opfølgning fra Velfærdsrådgivningen, da det er her bevillinger gives og justeres. Det gælder både i forhold til interne som eksterne tilbud. Den sagsansvarlige rådgiver skal medvirke til at sikre, at der er fokus på et rehabiliterende sigte, at indsatserne ikke varer længere tid end formålet tilsiger og at indsatser løbende justeres, så der ikke ydes mere støtte, end borgeren har behov for, samt sikre koordinering med andre indsatser for borgeren, så kommunens hjælp og indsatser spiller sammen og ikke spænder ben for hinanden.

Det betyder, at der er behov for at fastholde det nuværende ressourcebehov i Velfærdsrådgivningen, da det er afgørende for planen som helhed, at den enkelte rådgiver har mulighed for at foretage hyppige opfølgninger og samtidig bidrage til øvrige initiativer, der har til formål at sikre budgetoverholdelse.

Støtte til voksne med handicap skal ses i sammenhæng med borgerens livsforløb som helhed

Planen for gentænkning af området for voksne med handicap skal løbende drøftes med og justeres i samarbejde med vores kolleger i andre dele af kommunen. Det gælder særligt kollegerne i Læring, Beskæftigelse og Psykiatri samt Social Omsorg i øvrigt.

Langt de fleste voksne med handicap har på et tidspunkt været et barn med et handicap eller en ung med et handicap, ligesom mange på et tidspunkt bliver en ældre med et handicap. Som alle andre bevæger mennesker med handicap sig også gennem forskellige livsfaser, hvor elementer som uddannelse, beskæftigelse, familie og sundhedstilbud etc. også skal tænkes ind.

Det betyder, at vi skal være særligt opmærksomme på, at hjælpen til borgeren er koordineret, så borgeren ikke oplever modsatrettede krav og mål med forskellige indsatser – eller at den samme indsats udføres af flere afdelinger. Dette er vigtigt, dels for at borgere og pårørende oplever sammenhæng og koordinering i hjælpen og dels for at udnytte de økonomiske ressourcer bedst muligt.

Det betyder også, at vores samarbejdspartnere skal kende til og så vidt muligt være fælles med os om tilgangen til borgere med handicap og hvad de kan forvente, når de kommer i kontakt med Hedensted kommune.

Overgangen fra barn til voksen starter tidligt, såvel mentalt som praktisk, og det er væsentligt, at vores kolleger i børnehandicap er bekendt med nye tilgange og tiltag i voksenhandicap, så de kan give familierne den bedst mulige rådgivning i forhold til fremtiden. Det er derfor væsentligt, at de, i det omfang det er muligt og relevant, får mulighed for at bidrage ind i tilrettelæggelsen af opgaveløsningen. Det tværgående myndighedsprojekt Udvikling af Handicaprådet, har et stort fokus på dette, ligesom den fælles kompetenceudvikling på tværs af myndighed i Voksenhandicap, børnehandicap, socialpsykiatri og ungeenhed arbejder med en fælles tilgang til rådgivning og kommunikation med borgere og pårørende.

Det samme gør sig gældende i forhold til det socialpsykiatriske område, idet der er borgere, der modtager hjælp fra såvel voksenhandicap som socialpsykiatri eller bevæger sig fra det ene område til det andet. Her er det væsentligt, at støtten gives på en måde, der af borgeren opleves meningsfuld og smidig, samtidig med at støtten gives så omkostningseffektiv som muligt.

Også i forhold til beskæftigelsesområdet er det vigtigt, at vi har fokus på, at borgere, der kan profitere af de eksisterende beskæftigelsestilbud, gør det, fordi det, at være en del af et fællesskab på en arbejdsplads er vigtigt for den enkeltes identitet og mentale sundhed. Høring hos Handicaprådet.

Som forvaltningen tidligere har gjort opmærksom på, er udfordringen af en karakter, der ikke kan løses ved hjælp af enkelte administrative greb. Der er behov for gennemgribende forandringer og gentænkning af opgaveløsningen på området og det er væsentligt, at så mange perspektiver som muligt medtænkes.

Høringsvar:

Der er i høringsperioden indkommet høringssvar til Handleplan for voksne med handicap, fra:

- Handicaprådet
- Lokal-MED Bofællesskabet Egevej
- Lokal-MED Bofællesskabet Syrenvænget
- Voksenhandicap Pårørenderåd
- Rådgivningen Voksen Handicap
- Lokal-MED Mestringsenheden
- Funktions-MED Voksenhandicap

Høringssvarerne italesætter en række problematikker, som omhandler borgerne, medarbejderne og civilsamfundet.

Borgerperspektivet:

Overordnet udtrykkes bekymring for borgernes trivsel, sikkerhed og bibeholdelse af tillærte færdigheder med de påtænkte besparelser. Der udtrykkes bekymring for at borgerne ikke kan få den støtte de får i dag, når der skal færre i bofællesskab og flere i eget hjem med støtte. Bekymring for reaktioner hos borgerne, når der sker ændringer.

Åben vejledning udfordrer borgere med begrænset bevægelighed, ligesom transportmuligheder og økonomi kan gøre at nogle borgere ikke kan profitere af et sådan tilbud.

Bekymring for at besparelse på ledsagelse vil føre til mere isolation blandt borgerne. Der udtrykkes ligeledes bekymring for at Voksenudredningsmetoden (VUM) ikke medtager psykiske udfordringer i samme grad som fysiske, hvorfor nogle borgere får for små pakker.

Medarbejderperspektivet:

Der er bekymring for medarbejdernes trivsel i hele voksenhandicap området. Tiltagene skal følges tæt, hvilket betyder ekstra arbejdsbyrde til både myndighed og udfører.

Der udtrykkes bekymring for at der stadig er tid til den gode dialog med borgere og pårørende. Der er en særlig bekymring om sikker bemanning af bosteder, når der skal spares.

Det foreslås, at der kigges på organiseringen af tilbud og samarbejde på tværs af forvaltninger og områder.

Civilsamfundsperspektivet:

Der er i handleplanen lagt op til højere grad af frivillige tiltag. Der mangler i dag reelle tilbud på de nederste trin på indsatsstrappen, som er frivillige eller ikke-visiterede. Der udtrykkes tvivl om civilsamfundet har ressourcerne til at varetage flere opgaver

Forvaltningen takker for høringssvarerne og anerkender, at handleplanen vil betyde større ændringer i den service og de tilbud, der i dag forefindes, som vil have konsekvenser for borgerne. Forvaltningen gør samtidig opmærksom på, at besparelserne er nødvendige for at kommunens økonomi kan hænge sammen, hvorfor kvalitetsstandarder og serviceniveau skal være politisk bestemt, så medarbejderne kender den ramme hjælp og støtte gives inden for. Specifikt ønsker forvaltningen at takke for de indkomne alternative forslag, som vil blive taget med i det videre arbejde. Medarbejderne vil blive inviteret med i udviklingen og beskrivelse af en proces for handleplanen, så den kan implementeres over de næste fire år. I arbejdet med pakker og takststruktur vil bekymringen om Voksenudredningsmetodens vægtning af fysiske vs. psykiske funktionsnedsættelser blive medtaget.

Forvaltningen tager bekymringen om sikkerhedsbemanning alvorligt og vil sikre, at arbejdet kan tilrettelægges så det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Sideløbende med implementering af handleplanen vil forvaltningen igangsætte en proces, som skal identificere og opdyrke samarbejde med civilsamfundet om tilbud til borgere i Voksenhandicap.

Der vil ske orientering til Udvalget for Social Omsorg samt Økonomiudvalget hvert kvartal med status på Handleplanen for voksne med handicap. Direktionen orienteres ligeledes hvert kvartal. Handicaprådet og relevante MED udvalg vil få Handleplanen som fast orienteringspunkt i implementeringsperioden.

Heidi Lindberg Jensen, chef for Voksen handicap og Jenny Bjerking og chef for Velfærdsrådgivningen deltager under behandling af punktet i Udvalget for Social Omsorg.

Forvaltningen indstiller, 26. september 2022, pkt. 101:

at 'Handleplan for voksne med handicap 2023-2026 gentænkt' godkendes.
at alle indkomne høringsvar indgår i det videre arbejde med Handleplanen.
at Udvalget for Social Omsorg og Økonomiudvalget orienteres om status på Handleplanen hvert kvartal.

Beslutning fra Udvalget for Social Omsorg 2022-2025, 26. september 2022, pkt. 101:

Handleplanen indstilles til godkendelse i Kommunalbestyrelsen.

Hanne Grangaard udtrykker stor bekymring for udsigten til serviceforringelser. Sker der noget under budgetforhandlingen, der ændrer på rammerne for handleplanen, kan der komme ønske om genbehandling.

Ester Due tager forbehold i forhold til udsigten til serviceforringelser.

Fraværende: Viggo Kjær Poulsen

Beslutning fra Økonomiudvalget 2022-2025, 10. oktober 2022, pkt. 240:

Indstilles godkendt.

Socialdemokratiet og Kristendemokraterne tager forbehold.

Fraværende: Rune Mikkelsen

Beslutning

Der blev stillet følgende ændringsforslag fra Socialdemokratiet:

"Handleplanen sendes tilbage til udvalget med henblik på en revurdering af planen i lyset af de yderligere besparelser på området i budgetforliget 2023".

For ændringsforslaget stemte

9 (A).

Imod stemte 17 (C, D, F, K, O, V, Æ)

Ialt: 26

Ændringsforslaget blev ikke godkendt.

Den oprindelige indstilling blev sendt til afstemning:

For stemte 16 (C, D, F, O, V, Æ)

Imod stemte 10 (A, K)

Ialt: 26

Indstillingen godkendt

Fraværende: Jacob Ejs A, Birgit Jakobsen K og Merete Skovgaard Jensen V.

Jacob Ejs (A) substitueres af Helle Obenhausen Mortensen (A)

Merete Skovgaard-Jensen (V) substitueres af Peter Sebastian Petersen (V)

Bilag

- [Handicaprådets høringsvar til Handleplan](#)
- [Lokal-MED, Bofællesskabet Egevej Høringsvar Handleplan](#)
- [Lokal-MED, Bofællesskabet Syrenvænget Høringsvar Handleplan](#)
- [Rådgivningen Voksenhandicap Høringsvar Handleplan](#)

- LokalMED Mestringsenheden Høringssvar Handleplan
- FunktionsMED Voksenhandicap Høringssvar Handleplan
- Pårørenderåd Voksenhandicap Høringssvar Handleplan
- Handleplan gentænkning af området for voksne med handicap